

ชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของหลวงวิจิตรวาทการ

นายเฉลียว พันธุ์สีดา

003451

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

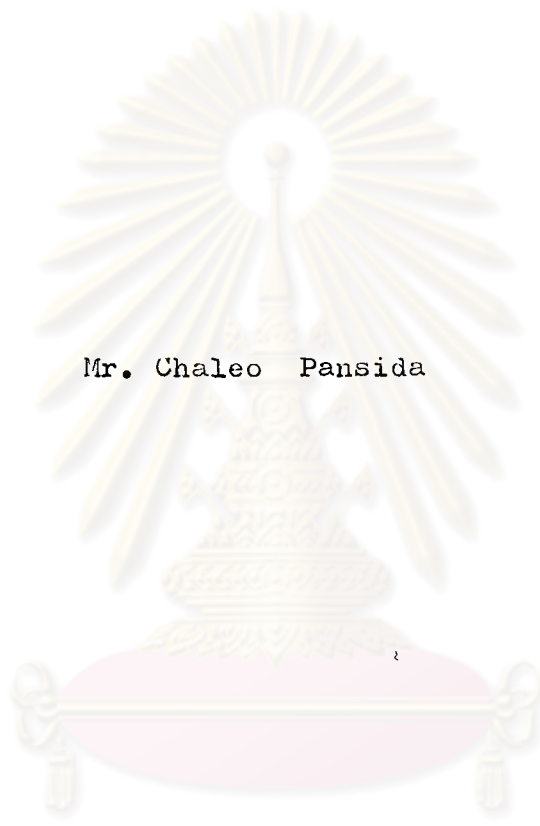
แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2517

I 15A58878

LIFE AND LITERARY WORKS OF LUANG VICHIT VADAKAN

Mr. Chaleo Pansida

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สมาน อนุวิท.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ อัมพวัน ประธานกรรมการ
..... ศาสตราจารย์ อมรวิวัฒน์ กรรมการ
..... อธิการบดี กรรมการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย รองศาสตราจารย์จุมน อมรวิวัฒน์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ชีวิตประวัติและผลงานวรรณกรรมของหลวงวิจิตรวาทการ

ชื่อ นายเฉลียว พันธุ์สีดา แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา 2516

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาชีวิตประวัติและผลงานวรรณกรรมของหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อให้เข้าใจถึงชีวิตและผลงานวรรณกรรมของท่านในด้านต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัยมีดังนี้ (1) สืบเสาะค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ รัฐบาล บันทึกอัตชีวประวัติ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของหลวงวิจิตรวาทการ (2) สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับหลวงวิจิตรวาทการ (3) สร้างเครื่องมือวิเคราะห์หนังสือสารคดีเชิงวิชาการ และ (4) วิเคราะห์หนังสือด้านปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ และประวัติศาสตร์ ของหลวงวิจิตรวาทการ ตามนัยทางสถิติ 4 ด้าน คือ 4.1 | ด้านเนื้อหาสาระ 4.2 | ด้านประเพณีปัญญา 4.3 | ด้านทัศนคติและมโนธรรม และ 4.4 | ด้านลักษณะรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์

ผลของการวิจัยสรุปได้ว่าในด้านการดำเนินชีวิต หลวงวิจิตรวาทการประสบความสำเร็จรุ่งโรจน์หลายด้าน อาทิเช่น ด้านการศึกษา หน้าที่การงาน ชีวิตครอบครัว ตลอดจนด้านการประพันธ์ ในด้านการประพันธ์ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานทั้งหมดของท่าน แล้วนำมาจัดหมวดหมู่หนังสือตามระบบทศนิยมของดิวอี้ได้ 9 หมวดวิชา คือ ปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ ศิลปกรรมและการบินเหิง วรรณคดี และ ประวัติศาสตร์

ผลการวิเคราะห์หนังสือด้านปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ และประวัติศาสตร์ ปรากฏว่าในคานเนื้อหาสาระส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ ด้านประเพณีปัญญา ด้านทัศนคติและมโนธรรม อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ส่วนด้านลักษณะรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์นั้น ความถูกต้องของตัวอักษร การจัดแบ่งเนื้อที่ การวางรูปหน้ากระดาษ ตลอดจนภาพปกมีศิลปะ อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี สารบัญ เชิงอรรถ และบรรณานุกรม อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนภาคผนวก อภิธานศัพท์ ส่วนโยง ตลอดจนภาพประกอบ แผนที่ แผนภูมิ ตาราง ยังไม่ลี้ลักษณะเด่น

Thesis Title Life and Literary Works of Luang Vichit Vadakan
Name Mr. Chaleo Pansida
 Department Library Science
Academic Year 1973

ABSTRACT

The principal aim of this thesis is to study life and literary works of Luang Vichit Vadakan for the purpose of gaining more knowledge of the author and his works.

Methods used in this research are: (1) documentary research through books, periodicals, government publications, biographies and other documents concerning life and literary works of Luang Vichit Vadakan; (2) interviews with people having close contact with Luang Vichit Vadakan; (3) scales for evaluating and analysing non-fiction and (4) analysis of his philosophical, religious, social-science and historical books based on statistical methods of four aspects: namely, the knowledge component, the intellectual component, the attitude and value component and finally, the format and the quality of typographic design.

After this task, the researcher has concluded that the life of Luang Vichit Vadakan was a successful and prosperous one in many ways such as his education, his official profession, his family life and his writing career. As for his literary works, the researcher collected all of his works and classified

them into 9 subjects according to Dewey Decimal Classification as follows: philosophy, religion, social sciences, languages, applied science, art and recreations, literature and history.

The analysis of his philosophical, religious, social-science and historical books has shown that the content of these books is valuable, the intellectual component is rather good; the format and quality of typographic design, their arrangement and covers are rather good. Tables of contents, footnotes and bibliographies are fair. There are no outstanding characteristics in appendix, glossaries, cross-references, illustrations, maps, charts and tables.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของศาสตราจารย์สุทธิลักษณ์

อำพันวงศ์ หัวหน้าแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้แนะนำหัวข้อเรื่องและผู้วิจัยสนใจเรียบเรียง รองศาสตราจารย์สมน อมรวิวัฒน์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้เป็นผู้ให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ อาจารย์อัมพร ทิษระ ภาควิชาเป็นกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำในการจัดหมวดหมู่หนังสือ และเขียนบรรณนิทัศน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง กรรณสูต ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดระเบียบข้อมูลทางสถิติ อาจารย์พรทิพย์ ภักธนาวิก ได้กรุณาอ่านและตรวจแก้ภาษาให้ นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจากคณาจารย์ประจำภาควิชา วิจิตรวาทการ ให้บันทึกอัตชีวประวัติของหลวงวิจิตรวาทการ ซึ่งไม่เคยให้ใครมาก่อน และให้ยืมหนังสือเล่มสำคัญ ๆ ดร.วิญญู วิจิตรวาทการ ศาสตราจารย์รอง กษยามานนท์ นายเฉลิม วัฒนพฤกษา นายวินต์ วัฒนพฤกษา นางกิมเหล็ง สุภาพัทตร์ นางมาลี รัตโนทัย หลวงบริบาลบุรีภัณฑ์ นายเสฐียร พันธงนี้ นายจิน ฐมธุม และนางสาวปราณี สำราญวงศ์ ในการให้ข้อมูลต่าง ๆ ช่วยให้การวิจัยนี้ดำเนินไปด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณ และขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่ได้อ่านนามมาแล้วนี้

อนึ่ง ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ชีวประวัติและผลงานวรรณกรรมของหลวงวิจิตรวาทการ" ผู้วิจัยได้รับทุนเออร์แลนด์สัน จำนวน 700.00 บาท จากแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เจดีย์ว พันธ์สุธิดา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานในกรมศิลปากร	44
- งานคานศาสนา	53
- งานกานทองสมุค	55
หน้าที่ราชการในกระทรวงการตางประเทศครั้งใหม่	57
ราชการพิเศษ	61
การทูต	71
- งานสำคัญที่ไคทำในทางการทูต	79
การเมือง	85
- งานสำคัญที่ไคทำทางการเมือง	89
เครื่องราชอิสริยาภรณ์	95
การประพันธ์	96
- การคังโรงพิมพ์วิริยานุภาพ	98
- งานแปล	111
- อิทธิพลของนักประพันธ์ตางประเทศ	111
- นามปากกา	112
ผลงานประพันธ์	113
- ประเภทวิชาการ	114
- ประเภทนวนิยาย	114
- ประเภททละคร	114
- ประเภทคำบรรยายและปาฐกถา	115
- ประเภทบทความและสารคดี	115
- ประเภทบทเพลง	115
ชีวิตส่วนตัว	117
- บุคลิกลักษณะและอุปนิสัย	117
- อุดมคติ	124

ครอบครัว	130
งานอดิเรก	150
ชีวิตที่เปลี่ยนแปลง	151
อวสานแห่งชีวิต	156
3. วรรณกรรมของหลวงวิจิตรวาทการ	159
หมวด 000 เบ็ดเตล็ด	160
หมวด 100 ปรัชญา	161
หมวด 200 ศาสนา	163
หมวด 300 สังคมศาสตร์	166
หมวด 400 ภาษาศาสตร์	169
หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์	169
หมวด 700 ศิลปกรรมและการบันเทิง	169
หมวด 800 วรรณคดี	186
หมวด 900 ประวัติศาสตร์	201
บรรณนิทัศน์ฉบับประพันธ์ของหลวงวิจิตรวาทการ	206
- หมวด 100	206
- หมวด 200	219
- หมวด 300	227
- หมวด 900	242
4. งานด้านประวัติศาสตร์ของหลวงวิจิตรวาทการ	271
หลวงวิจิตรวาทการในฐานะนักประวัติศาสตร์	272
การศึกษาประวัติศาสตร์ของหลวงวิจิตรวาทการ	281
วิธีเขียนประวัติศาสตร์	289
บทประพันธ์และประโยชน์ของบทประพันธ์ประวัติศาสตร์ต่อสังคม	303

บทที่

หน้า

5. วิเคราะห์ผลงานคานาปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ และ ประวัติศาสตร์	311
การวิเคราะห์ข้อมูล	311
การอภิปรายผล	332
6. สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ	334
สรุปผลการวิจัย	334
ข้อเสนอแนะ	336
บรรณานุกรม	338
ภาคผนวก	352
ประวัติการศึกษา	378

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1.	คำเจดีย์นำหนักทางคานเนื้อหาสาระของหนังสือปรัชญา และ ศาสนา ของหลวงวิจิตรวาทการ	314
2.	คำเจดีย์นำหนักทางคานประเพ็ญปัญหาของหนังสือปรัชญา และ ศาสนา ของหลวงวิจิตรวาทการ	316
3.	คำเจดีย์นำหนักทางคานทัศนคติและมโนธรรมของหนังสือปรัชญา และ ศาสนา ของหลวงวิจิตรวาทการ	317
4.	คำเจดีย์นำหนักทางคานลักษณะรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์ ของหนังสือปรัชญา และ ศาสนา ของหลวงวิจิตรวาทการ..	319
5.	คำเจดีย์นำหนักทางคานเนื้อหาสาระของหนังสือสังคมศาสตร์ ของหลวงวิจิตรวาทการ	320
6.	คำเจดีย์นำหนักทางคานประเพ็ญปัญหาของหนังสือสังคมศาสตร์ ของหลวงวิจิตรวาทการ	322
7.	คำเจดีย์นำหนักทางคานทัศนคติและมโนธรรมของหนังสือ สังคมศาสตร์ ของหลวงวิจิตรวาทการ	324
8.	คำเจดีย์นำหนักทางคานลักษณะรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์ ของหนังสือสังคมศาสตร์ ของหลวงวิจิตรวาทการ... ..	325
9.	คำเจดีย์นำหนักทางคานเนื้อหาสาระของหนังสือประวัติศาสตร์ ของหลวงวิจิตรวาทการ	326
10.	คำเจดีย์นำหนักทางคานประเพ็ญปัญหาของหนังสือประวัติศาสตร์ ของหลวงวิจิตรวาทการ	328
11.	คำเจดีย์นำหนักทางคานทัศนคติและมโนธรรมของหนังสือ ประวัติศาสตร์ ของหลวงวิจิตรวาทการ	330
12.	คำเจดีย์นำหนักทางคานลักษณะรูปเล่มและคุณภาพของการพิมพ์ ของหนังสือประวัติศาสตร์ ของหลวงวิจิตรวาทการ.. ..	331

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1. หลวงวิจิตรวาทการ กับปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต คุณฐิบัณฑิตกิตติมศักดิ์	373
2. หลวงวิจิตรวาทการ กับปริญญาบัตรคุณฐิบัณฑิตทางการทูต ...	374
3. ตราประจำตระกูล	375
4. สายมือของหลวงวิจิตรวาทการ	376
5. ครอบครัวยของหลวงวิจิตรวาทการ	377

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย